

Dosarul nr. 3ra-120/23
2-19204156-01-3ra-28012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, G. Mîra, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Elenei Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța împotriva Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea eliberării informației solicitate,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța și menținută hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La 26 decembrie 2019, Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea eliberării informației solicitate.

În motivarea acțiunii a invocat că la xxxxx, a decedat mama, Ludmila Sușchevici, iar dânsa a devenit moștenitorul Ludmilei Sușchevici, în bază testamentului nr. 3953, care a fost autentificat de către notarul public Rodica Șoimu, la 17 iulie 2012.

A relatat că a acceptat moștenirea în termen de 6 luni de la deschiderea succesiunii, depunând la notarul public o cerere privind acceptarea moștenirii, fapt ce se confirmă prin certificatul de calitate de moștenitor, eliberat de notarul public Rodica Șoimu.

A precizat că în masa succesorală rămasă după decesul mamei sale, într-un apartament xxxxx, însă, până în prezent dânsa nu și-a putut realiza dreptul de proprietate asupra apartamentului nominalizat, deoarece Volodymyr Symyenko, în mod neîntemeiat, creează obstacolele în folosirea bunurilor menționate.

Astfel, Volodymyr Symyenko, cu cinism deosebit, a pus intenționat piedici în calea realizării ultimei voințe a mamei sale, Ludmila Sușchevici, exprimată în testamentul nr. 3953 din 17 iulie 2012, autentificat de către notarul public Rodica Șoimu.

Ca urmare, a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată cu acțiune privind obligarea lui Volodymyr Symyenko să nu-i creeze obstacole în folosirea bunurilor succesoriale.

Așadar, prin hotărârea din 30 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul central, a fost respinsă acțiunea lui Volodymyr Symyenko împotriva Elenei Sușchevici privind declararea nulității testamentului și admisă parțial acțiunea reconvențională înaintată de Elena Sușchevici privind obligarea de a nu crea obstacole și declararea ca succesori nedemn.

A accentuat că hotărârea din 30 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul central a fost menținută prin decizia nr. 2a-4487/2018 din 19 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a devenit definitivă.

A afirmat că, pe parcursul examinării în fond a cauzei civile la acțiunea lui Volodymyr Symyenko împotriva Elenei Sușchevici privind declararea nulității testamentului și acțiunea reconvențională înaintată de Elena Sușchevici privind obligarea de a nu crea obstacole, a fost constatat că Volodymyr Symyenko dă în chirie apartamentul xxxxx.

Inspectoratul de poliție Botanică a DP a mun. Chișinău a transmis Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat informație despre darea în chirie a apartamentului xxxxx și pârâțul în mod neîntemeiat a permis lui Volodymyr Symyenko înregistrarea contractului de închiriere, ignorând sechestrul aplicat de instanța de judecată asupra apartamentului.

Luând în considerație faptul că dânsa este succesor în drept a decedatei Ludmila Sușchevici, precum și proprietarul apartamentului xxxxx, a solicitat de la Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat eliberarea informației cu privire la toate actele legate de transmiterea apartamentului xxxxx (nr. cadastral xxxxx) în locațiune și temei de transmitere, începând cu 11 august 2014 și până în prezent.

A indicat că informația a fost solicitată în temeiul art. 284, 285, 315, 347, 348, 374, 375, 376, 1444, 1475, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485 și 1558 Cod civil, precum și art. 6, 10, 11 din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000.

În temeiul art. 5 alin. (2), 129 alin. (15) și 131 alin. (5), (10) Cod fiscal, furnizorul informației solicitate este anume Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat, care a interpretat eronat normele dreptului material și a refuzat eliberarea informației solicitate prin răspunsul nr. 26/2-06/3-31-550/3376 din 19 septembrie 2019.

A accentuat că răspunsul nr. 26/2-06/3-31-550/3376 din 19 septembrie 2019 a fost contestat la 18 octombrie 2019, la Serviciul Fiscal de Stat, care a respins cererea prealabilă prin decizia nr. 382 din 14 noiembrie 2019. Copia deciziei nr. 382 din 14 noiembrie 2019 a Serviciului Fiscal de Stat, reprezentantul ei a primit-o la 26 noiembrie 2019.

A considerat că răspunsul Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău nr. 26/2-06/3-31-550/3376 din 19 septembrie 2019, precum și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 382 din 14 noiembrie 2019, sunt nule în temeiul art. 141 alin. (2) lit. f) și 144 alin. (2) lit. b) Cod administrativ, iar pârâții trebuie să fie obligați prin hotărârea instanței de judecată să prezinte informația solicitată.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 141 alin. (2) lit. f), 189, 191, 206 alin. (1) lit. a), 206 alin. (1) lit. c), 211 Cod administrativ, art. 21, 23 din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, art. 5, 39, 166 CPC.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, anularea răspunsului Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău nr. 26/2-06/3-31-550/3376 din 19 septembrie 2019, anularea deciziei nr. 382 din 14 noiembrie 2019 a Serviciului Fiscal de Stat, obligarea Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat să-i elibereze informația cu privire la toate actele legate de transmiterea apartamentului xxxxx (nr. cadastral xxxxx) în locațiune și temei de transmitere, începând cu 11 august 2014 și până în prezent.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atras în proces în calitate de persoană terță Volodymyr Symyenko.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea de contencios administrativ, înaintată de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, ca fiind neîntemeiată.

La 23 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 Cod administrativ, Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța și menținută hotărârea din 30 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că din art. 131 alin. (5) lit. k) Cod fiscal, se deduce clar că contribuabilul persoană fizică sau juridică poate beneficia doar de informația ce ține de acesta, neavând dreptul să beneficieze de informația referitor la un alt contribuabil, acesta constituind un secret fiscal în baza art. 129 Cod fiscal.

Totodată, prima instanță și instanța de apel au reținut că potrivit art. 131 alin. (10) Cod fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să furnizeze doar informația primită de la contribuabil. În cazul în care informația a fost furnizată Serviciului Fiscal de Stat de alte instituții sau persoane juridice care au colectat-o, Serviciul Fiscal de Stat nu este obligat să o furnizeze, aceasta urmând să fie prezentată doar de furnizorul primar al informației.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia despre netemeinicia acțiunii Elenei Sușchevici.

Or, refuzul prezentării informației de către Serviciul Fiscal de Stat este întemeiat pe prevederile art. 131 alin. (5) și alin. (10) Cod fiscal, ce reprezintă o lege organică, iar conținutul dispozițiilor legale este unu clar și accesibil, fiind indicată exhaustiv lista persoanelor ce pot beneficia de informația deținută de către Serviciul Fiscal de Stat, reclamanta/apelanta neîncadrându-se în cercul acestor persoane.

De asemenea, instanțele de judecată au menționat că reclamanta/apelanta ar putea pretinde la informația solicitată, însă doar pentru o altă perioadă, și anume, în perioada de la data la care a devenit coproprietar al bunului imobil, înregistrându-și dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile, dar pentru aceasta Elena Sușchevici ar urma să inițieze o nouă procedură administrativă.

Astfel, respingerea pretenției reclamantei privind anularea refuzului furnizării informației solicitate, duce și la respingerea pretenției subsecvente privind obligarea Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat să-i elibereze informația cu privire la toate actele legate de transmiterea apartamentului xxxxx (nr. cadastral xxxxx) în locațiune și temeii de transmitere, începând cu 11 august 2014 și până în prezent, întrucât pretențiile respective sunt indisolubil legate una de alta.

La 14 noiembrie 2022, Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

La 20 ianuarie 2023, Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le pasibile de a fi casate.

Astfel, a menționat că instanța de apel în decizia recurată a indicat precum că dânsa ar putea pretinde la informația solicitată, însă doar pentru o altă perioadă, și anume, în perioada de la data la care a devenit coproprietar al bunului imobil, înregistrându-și dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile, dar pentru aceasta ar urma să inițieze o nouă procedură administrativă.

A remarcat că instanța de apel, recunoscând dreptul ei să solicite de la Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat informație cu privire la transmiterea apartamentului xxxxx în locațiune pentru perioada 2 august 2019 – 26 decembrie 2019, de fapt, a deposedat-o de acest drept în virtutea art. 254 alin. (3) CPC.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, în temeiul art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi

dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

A reiterat că prin hotărârea nr. 2-522/15 din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul central, rămasă definitivă, a fost constatat faptul că începând cu 14 august 2014, dânsa deține dreptul de posesie asupra averii testate, inclusiv și asupra apartamentului xxxxx.

Ca urmare, având dreptul de posesie asupra apartamentului xxxxx, începând cu 14 august 2014, dânsa este în drept să solicite de la Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat informație pentru apartamentul dat pentru perioada respectivă.

A considerat că instanța de apel a interpretat eronat momentul apariției dreptului ei să solicite de la Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a Serviciului Fiscal de Stat informația cu privire la transmiterea apartamentului xxxxx în locațiune.

La fel, instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 5 din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, precum și prevederile art. 131 Cod fiscal.

La 30 ianuarie 2023, în adresa lui Volodymyr Symyenko și la adresa electronică a Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a fost expediată copia recursului depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 201), fiind recepționată de Volodymyr Symyenko la 9 februarie 2023, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 202).

La 7 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a depus referință, solicitând respingerea recursului formulat de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța.

Până la examinarea admisibilității recursului, Volodymyr Symyenko nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 octombrie 2022, în ședință publică (f. d. 178).

Din materialele dosarului rezultă că copia dispozitivului deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurente, avocatului Sergiu Negruța, prin intermediul poștei electronice, la

17 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 187 verso), precum și recurenței Elena Sușchevici, prin intermediul oficiului poștal, la 2 noiembrie 2022, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 189).

Cert este și faptul că la 14 noiembrie 2022, Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 191).

Tot actele cauzei atestă că copia deciziei motivate din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurenței, avocatului Sergiu Negruța, prin intermediul poștei electronice, la 21 decembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 188 verso).

Se mai constată că la 20 ianuarie 2023, Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 196-200).

Astfel, recursul depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz,

hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Elena Sușchevici, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron